

T.C.
BAŞBAKANLIK
Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı :B.02.1.GÜM.0.06.14.00.010.06.01

15.05.2009

Konu :

GENELGE
(2009/65)

13 Ekim 2006 tarihli 26318 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerinin uygulaması ile ilgili olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılması uygun bulunmuştur.

1-Başvuru şartlarının kontrol edilmesi:

Gümrük Müdürlükleri denetiminde faaliyette bulunan mağaza sahibi şirketlerle ilgili olarak, her gümrük müdürlüğü için Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin (a), (b), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen;

- Yönetim Kurulu üyeleri ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip olanların sabıka kayıt belgelerinin,

- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (01.01.1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1 ila 6 numaralı bendinde) belirtilen fiilleri işlememiş olduklarına dair vergi dairesi alındısının,

- Depo ve mağaza olarak açıp işletilen yerin başvuru sahibine ait olmaması durumunda tasarruf ve intifa senetlerinin veya bu yerin kiralandığını gösteren sözleşmenin,

- Borçlu olmadığına dair vergi dairesi yazısının,

her yıl ocak ayı itibari ile ibraz edilmesinin ve yapılan kontrol ve edinilen bilgi sonucunda, koşullardan birinin Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine uymadığı anlaşılan mağazaların ivedilikle Müsteşarlığımıza bildirilmesi, ancak bunun dışında yönetmeliğin 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan koşullardan bir kısmının mahiyeti itibariyle her yıl yenilenmesine gerek duyulmadığından bunlara ilişkin belgelerin istenilmemesi;

Öte yandan, bir gümrük müdürlüğü denetiminde aynı firmaya ait birden fazla mağaza/depo olması durumunda, söz konusu belgelerin bir adet noter onaylı olarak ibrazı mümkün olup, bu durumda diğer birimlere ait işlem dosyalarına fotokopi ile çoğaltılmış örneklerin konulması,

Ayrıca yönetim kurulu üyeleri ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip olanlarda meydana gelen değişikliklerin ise derhal bildirilmesi, gerekmektedir.

2- "Travel Sim" kartlarının mağazalardan satışı:

Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası (b) bendi 4 üncü alt bendinde Müsteşarlıkça uygun bulunacak eşyanın çıkışa yönelik olarak gümrüksüz satış mağazalarında satılmasına izin verilmektedir.

Anılan hüküm çerçevesinde Müsteşarlık Makamından alınan Onay ile "Travel Sim" sim kartlarının sadece çıkışa yönelik satılması, Türkiye içinde satışının ve pazarlamasının engellenmesi, aksi halde 406 sayılı Yasanın 18 inci maddesi ve GSM hizmeti yönünden %15 hazine payının, ulaştırma açısından da tüm operatörler için alınan %1 işletme payının tahsili cihetine gidileceğinin bildirimini yapılması ve konuya ilişkin taahhütname alınması, gümrüksüz satış mağazaları kapsamında olan uçakta satış mağazalarından da sadece çıkış yolcularına satış yapılması ve başta yönetmeliğin 8 No'lu ekindeki uçak içi satış listesi olmak üzere bu hususun gümrük idaresine düzenli olarak bildirilmesi koşulu ile uçakta da satışı mümkün bulunmaktadır.

3- Takrirle eşya satışı:

Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrası (c) bendine göre yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına yabancı devletlerin veya uluslararası kuruluşların Türkiye'deki temsilciliklerine ve mensuplarına eşya satabilecek mağazalardan sadece bu kişilere miktar ve mahiyeti yolcu haklarına değil, uluslararası sözleşmelerden kaynaklanan diplomatik muafiyete göre satış yapılmaktadır. Dolayısı ile bu satışlar anılan yönetmeliğin 31/d maddesi uyarınca diplomatik muafiyetlerden faydalananlar için Dışişleri Bakanlığı, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına ise Başbakanlık Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmiş ve ilgili gümrük müdürlüğüne tescil edilmiş takrirler karşılığında yapılmaktadır.

Bu itibarla, yolcu giriş çıkışı yapılan gümrük kapılarında faaliyet gösteren ve takrir ibrazı sözkonusu olsa dahi satış yetkisi bulunmayan mağazalardan satış yapılmaması gerekmektedir.

4- 18 yaşın altındakilere içki ve sigara satışının mağazalardan yasak olması:

Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 5 inci fıkrası uyarınca gümrüksüz satış mağazalarından 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamülleri satılması yasaktır.

a) Bu mağazalardan 18 yaş altındakilere alkollü içki ve tütün mamülleri satılması halinde; giriş yapan yolculara yapılan satışların hak sahibi olmayanlara yapılmış satış olarak kabul edilmesi ve anılan yönetmeliğin 36 ncı maddesi delaletiyle Gümrük Kanunu'nun 236 ncı maddesi uyarınca işlem yapılması, çıkış yapan yolculara yapılan satışlar için ise Gümrük Kanununun 241/1 inci maddesi uyarınca işlem yapılması gerekmektedir.

b) Ayrıca tüm gümrüksüz satış mağazalarında alıcılar tarafından kolaylıkla görülebilecek yerlerde "18 yaşından küçüklere tütün ve tütün ürünleri ile alkol ve alkollü içecek satışı yapılması yasaktır" şeklinde uyarıcı ve bilgilendirici tabelaların asılması gerekmektedir.

5- Mağazalardan yapılacak alışveriş limitlerine ilişkin bilgiler:

Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinde gümrüksüz satış mağazaları sayılmış ve buralardan kimlere ve hangi limitler dahilinde satış yapılacağı belirlenmiştir.

Gümrüksüz satış mağazalarında ürünlerin set olarak (1 alana 1'i ücretsiz gibi) satışa sunulması halinde bu tür eşya miktarlarının stok cetveli ve satış fişlerinde ayrıntılı olarak (kaç litre/şişe/karton/adet olduğunu gösterir şekilde) kayda geçirilmesi ve limitlerin hesabında ücretsiz olarak verilen eşyaların da dikkate alınması gerekmektedir.

6- Yerli eşya satışı:

Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 7 nci fıkrasında mağazalarda esas itibarıyla serbest dolaşıma girmemiş yabancı menşeli eşya satılabileceği, yerli üretim eşyasının ise sadece çıkış ve transite yönelik satılmasına Müsteşarlıkça müsaade edilebileceği, bu eşyanın üzerindeki dahili vergilerin tahsili, istisna ve muafiyetinin vergi kanunlarının ilgili hükümleri çerçevesinde yürütüleceği hüküm altına alınmıştır.

Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin 1 inci fıkrasının (b) bendi hükmünün 3 üncü maddesinin tatbikine ilişkin olarak 8 Seri No'lu (Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazaları) Gümrük Genel Tebliği'nin "Çıkış kapılarındaki mağazalarda eşya satışı" başlıklı 4 üncü maddesindeki, eşyanın satışa sunulmasına ilişkin (a), (b) ve (c) fıkralarındaki usul ve esaslar çerçevesinde ve mezkur tebliğin 5 inci maddesi uygulamada esas alınmak kaydıyla, hediye olabilecek nitelikte her türlü yerli eşyanın (serbest bölgelere veya başka bir ülkeye gönderilmesi nedeniyle ya da başka bir şekilde ihracata ilişkin herhangi bir vergi istisna ve muafiyetinden yararlanmış eşya hariç) ticari olmamak koşulu ile herhangi bir sınırlama tabi olmaksızın sadece çıkış yapan yolcu ve nakil vasıta sürücü ve hizmetlileri ile transit yolculara satılması kaydı ile uygun bulunmuştur.

7-Satış belgesi:

Yönetmeliğin "satış belgesi" başlıklı 19 uncu maddesine göre mağazalarda yapılan satışlarda satıcı, alıcı ve satışa konu eşyaya ilişkin bilgileri içeren ve düzenleyen tarafından tarihine ve sıra numarasına göre saklanması zorunlu olan satış fişi ya da fatura düzenlenir.

Söz konusu maddeye istinaden düzenlenen satış belgelerinde sonradan yapılan incelemelerde yolcuya ilişkin bilgilerin eksik girilmesi nedeniyle yolcuya ulaşılmamasının mümkün olmadığı durumlarda; bu

şekilde düzenlenen satış belgesi için Gümrük Kanunu'nun 241/1 inci maddesi uyarınca usulsüzlük cezası uygulanması gerekmektedir.

8- Eşya Yollama Kağıdı:

Yönetmeliğin 25 inci maddesine göre aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde Ek-5'te yer alan Eşya Yollama Kağıdı kullanılmaktadır.

a) Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak Eşya Yollama Kağıdının düzenlenmesi,

b) Mağazadan mağazaya eşya sevkinde düzenlenecek eşya yollama kağıdında, eşyanın mağazaya ilk girişine ilişkin eşya yollama kağıdı ile eşyanın ilgili olduğu antrepo beyannamesi tarih ve sayısının bu beyannamelerden mükerrer düşüm yapılmasını önleyecek şekilde kaydedilmesi,

c) Buna uygun program kullanılması,

d) Bu hususların ilgili gümrük idaresince denetlenmesi,

e) Ayrıca, Eşya Yollama Kağıdı Damga Vergisi Kanunu'nun Ek:1 sayılı "Damga Vergisine Tabi Kağıtlar" başlıklı tablosunda yer alan kağıtlardan olmadığından, damga vergisine tabi tutulmaması, gerekmektedir.

9- Eşyanın satışı:

Yönetmeliğin "Eşyanın Satışı" başlıklı 31 inci maddesinde mağazalardan eşya satışının Türk Lirası veya konvertibl yabancı para cinsinden her türlü ödeme aracı ile yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Gümrüksüz satış mağazalarından alışveriş yapan yolcuların ödemelerini kredi kartı ile yapmak istemeleri halinde kendi kredi kartı ile yapmaları, kendi kredi kartları ile değil de başka bir kişiye ait kredi kartı ile yapmak istemeleri halinde bu kredi kartının o anda orada yolcu olan bir kişiye ait olması gerekmektedir.

10- Kıymet uygulaması:

Yönetmeliğin 36 ncı maddesi uyarınca vergi ceza tahakkuku gerektiği durumlarda, tahakkuklarda, CIF kıymetten daha düşük olmamak kaydıyla eşyanın depo veya mağazaya alınışında beyan ve tevsik edilen kıymetin esas alınması gerekmektedir.

11- Mağazalardan satılan eşyanın BİLGE'den düşümü:

Gümrüksüz satış mağazalarından yapılan satışlarda satış fişleri ile çıkışı yapılan eşyanın BİLGE sisteminde antrepo beyannameleri ile irtibatlandırılarak antrepo beyannamelerinin kapatılması gerekmektedir. BİLGE programında bir antrepo beyannamesinden düşüm yapmak için beyanname ya da tutanak kullanılabilir.

Bu çerçevede, her antrepo kapsamı eşyanın satışının tamamlanmasını müteakip ilgili mağazanın beyanına dayanılarak Yönetmelik eki aylık satış listesi ya da stok cetveli baz alınarak düşüm listesi oluşturulması, düşüm listesine göre antrepo beyannamelerinden BİLGE üzerinde tutanakla düşüm yapılması ve dönemsel denetimler ile yıl sonu sayımlarda bu listelerin doğruluğunun denetlenmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

S. Umman HAMİDOĞULLARI
Genel Müdür V.

DAĞITIM:

Merkez ve Taşra Teşkilatına